

ที่ นว. ๑๖๕/๒๕๐๐

กองสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

๒๑ ตุลาคม ๒๕๐๐

เรื่อง การผ่อนผันผู้ปฏิบัติผิดสัญญาซื้อขายและจ้างเหมา

เรียน (เรียนกระทรวง ทบวง กรม)

ด้วยกระทรวงการคลังรายงานว่า การผ่อนผันแก่ผู้ปฏิบัติผิดสัญญาซื้อขายและจ้างเหมากระทรวง ทบวงกรมต่าง ๆ ก็ยังถือปฏิบัติผิดแผกแตกต่างกันอยู่ และมีปรากฏอยู่เนือง ๆ ว่าได้มีการผ่อนผันโดยไม่ชอบด้วยเหตุผลทั้ง ๆ ที่บางรายคู่สัญญากับรัฐบาลเป็นฝ่ายบกพร่อง กระทรวงการคลังจึงเห็นเป็นการสมควรที่จะได้วางหลักการในเรื่องนี้ขึ้น ให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ปฏิบัติให้เป็นไปในแนวเดียวกันโดยทั่วไป ดังนี้

๑. การปฏิบัติต่อผู้ผิดสัญญา ให้ยึดถือหลักปฏิบัติตามสัญญาที่ทำไว้โดยเคร่งครัด โดยไม่มีการผ่อนผันใด ๆ เป็นพิเศษนอกเหนือไปจากสัญญา นอกจากจะมีเหตุสุดวิสัยซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้จริง ๆ และเป็นเรื่องที่ไม่อาจคาดหมายได้ เพราะการที่มีการผ่อนผันนอกเหนือไปจากสัญญาที่ทำไว้ นั้นทำให้สัญญาที่ทำไว้ไร้ประโยชน์และหมดความหมาย

๒. ข้ออ้างของผู้ผิดสัญญาหรือเหตุผลที่ให้พิจารณาผ่อนผันให้แก่ผู้ผิดสัญญานั้นบางครั้งไม่ชอบด้วยเหตุผลดังตัวอย่าง เช่น

ก. ข้ออ้างเกี่ยวกับฤดูกาล ดินฟ้าอากาศ หรือภูมิประเทศที่เป็นอยู่ตามธรรมชาติเป็นปกติของท้องที่ เช่น อ้างว่าทำงานในฤดูฝนไม่สะดวกทำให้งานล่าช้าหรืออ้างความกันดารของท้องถิ่น เป็นต้น อุปสรรคเหล่านี้คู่สัญญาของรัฐบาลจะต้องรอบรู้หรือคาดหมายได้ล่วงหน้าก่อนที่จะเข้าทำสัญญา

ข. ข้ออ้างอันเนื่องมาจากกิจการในหน้าที่หรือส่วนได้เสีย หรือเนื่องจากความบกพร่องของคู่สัญญาของรัฐบาลเอง เช่น มีการหาเครื่องมืออุปกรณ์ไม่ได้ ราคาวัตถุดิบของในตลาดราคาสูงขึ้นหรือไม่มีกรรมกรทำงาน ส่งของที่มีผลผลิตหรือผิดคุณภาพต้องหามาเปลี่ยนทำให้เกิดเกินกำหนดอายุสัญญา

ค. ผ่อนผันให้เพราะมีความเห็นอกเห็นใจคู่สัญญา

ง. ผ่อนผันให้โดยอ้างว่าไม่ทำให้งานเสียหายหรือราชการไม่เสียหายซึ่งที่จริงสัญญาที่ทำไว้ย่อมเป็นหลักที่คู่สัญญาต้องปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงไปทุกประการ มิได้เกี่ยวกับการเสียหายหรือไม่เสียหายแก่ราชการ และถ้าหากการผิดสัญญานั้นก่อให้เกิดการเสียหายแก่ราชการด้วย แล้วก็ย่อมจะเรียกร้องให้คู่สัญญาชดเชยค่าเสียหายได้อีกส่วนหนึ่งต่างหาก

จ. ผ่อนผันเพราะเห็นว่า ค่าปรับเป็นเงินเล็กน้อยหรือเกินกำหนดอายุสัญญาเพียงไม่กี่วัน

ฉ. ผ่อนผันเพราะเห็นว่า คู่สัญญาไม่มีเจตนาบิดพลิ้วเพราะเป็นคนไทย หรือเพราะไม่เคย

ทำผิด

ข้ออ้างและเหตุผลที่กล่าวข้างต้นนี้ จึงไม่ควรรับฟังหรือนำมาใช้เป็นทางพิจารณาเพื่อผ่อนผันการผิดสัญญา

๓. การผ่อนผัน
สินค้าถูกพายุ หรือกา
วันและเวลาที่ต้องเสีย
๔. การให้
ไม่พึงกระทำ
คณะรัฐมนตรี
การคลังเสนอ และ
จึงขอเรียน

กองคลัง

๓. การผ่อนผันต่อสัญญาเพราะอุปสรรคอันเป็นเหตุสุดวิสัยที่สมควรอ้างได้ เช่น เรือบรรทุกสินค้าถูกพายุ หรือกรรมกรนัดหยุดงาน เป็นต้น ควรต้องมีหลักฐานมาแสดงประกอบ และผ่อนผันให้เฉพาะวันและเวลาที่ต้องเสียไปเพราะอุปสรรคที่กล่าวนั้นเท่านั้น

๔. การให้คู่สัญญากระทำการสิ่งหนึ่งสิ่งใด เพิ่มเติมจากสัญญาแทนเงินค่าปรับที่ผิดสัญญาเป็นสิ่งที่ไม่พึงกระทำ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ศกนี้ ลงมติเห็นชอบด้วยตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป

จึงขอเรียนยืนยันมาเพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **ชำนานูอักษร**

(หลวงชำนานูอักษร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร